Székesfehérvár, 1906. XIII. évfolyam, 113. szám. Szombat, szeptember 22.

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló" a vobis institudam ad cat olicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általatok katholikusok törekvéseinek előmozditására „Fejérmegyei Napló" cim alatt létesitett új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. március 6-án.)

Előfizetési árak: I évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor. Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő: BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este. Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1. Egyes számok kaphatók: a dohánytőzsdékben.

Andrássy beszéde.

Andrássy Gyula gróf programmbeszéde, melyet oly nagy várakozással fogadott az ország, bizonyára ki fogja elégiteni mindama reményeket, amelyeket a hazafias közvélemény hozzá füzött. Nincs ugyanis aktuális politikai kérdés, a melyről a belügyminiszter felvilágositást ne adott volna s tegyük hozzá, hogy ez a felvilágositás becsületes, megnyugtató.

Kezdte a katonai kérdésekkel. Nyiltan beismerte, hogy ezek még mos is megoldatlanok, épen azért e kormánynak legelső és legfontosabb kötelessége előkésziteni olyan megegyezést, amely a nemzet és királya közötti harmóniát teljesen helyreállitja. Arról, hogy micsoda kilátások vannak ebben a tekintetben, nem nyilatkozott Andrássy. De ha figyelembe vesszük a minapi kassai eseményeket, amelyekben a közös hadsereg a király akaratából nemzeti szempontból oly szép és megható szerepet játszott, ha figyelembe vesszük a honvédelmi államtitkárnak a vörös sipkások tiszteletére rendezett banketten elmondott beszédét, azt kell mondanom, hogy a kormány minden valószinüség szerint olyan eredményekre fog hivatkozhatni, amelyek megbékitik a nemzetet.

A mi a belügyi kérdéseket illeti, Andrássy igazán szép és hazafias axiomát állitott fel. Meddő kérdés — ugymond — vitatni, hogy helyes volt-e, vagy helytelen volt-e elfogadni azt a félmegoldást, mely a katonai kérdésekben előállort; a gyakorlati politika feladata az, hogy a mai helyzetből annyi hasznot hozzon ki a nemzet számára, a mennyit csak lehet. Es az a programm, amelyet Andrássy körvonalazott, bizonyitéka annak, hogy a jelenlegi kormány törekszik is erre. Mert mit akar a mai kormány? Akarja az ország anyagi jólétét emelni, akarja a szegény ember szociális helyzetét javitani, akarja az alkotmányos szabadságot erősiteni, a parlamentaris alkotmányforma alapjait uj biztositékokkal ellátni. De hogy Andrássy komolyan veszi a maga axiomáját, amely szerint az átmeneti időben is mennél többet kell használni az országnak, kiünik abból is, ha nézi a szorosan vett belügyminiszteri programmot. Hatalmas, maradandó becsü reformok várják itt a megoldást. Sorrendben az első, hogy a vármegyék közjogai birói védelem alá helyeztetnek. További lépés a közigazgatás rendezése az autonomia megerősödésének alapján. Végezetül: készül az általános választói jog reformja, amely a magyar nemzet minden osztályának felölel ával uj vérkeringést visz majd a parlamentarizmus petyhüdt tagjaiba.

Az hisszük, hogy olyan reform tömegre vállalkozott a kormány, amely méltán megérdemli az ország bizalmát. Megérdemli, mert a bizalom aligha hoz csalódást. Megmondotta Andrássy, hogy a kormány becsületesen be fogja váltani minden igéretét, semmiféle kötelezettsége alól kibujni nem szándékozik. Okát is adta Andrássy a nagy hűségnek. A politikai hitel — ugymond — különös dolog; minél többel rendelkezik valaki, annál könnyebben elvesziti azt, ha nem teljesen ura szavának. Már pedig a mostani kormány, mely a népben gyökeredzik, nem akarja elveszteni hitelét.

Kétségtelen, hogy a hazafias magyar nemzet nem is fogja megvonni bizalmát a kormány tagjaitól. A nemzet ismeri vezéreit, nehéz napokban kipróbálta őket s tudja, hogy a bizalomra érdemesek. Csaholjanak tehát az abszolutizmus vérebei, megtántoritni senkit nem fognak. A kutya ugat, a karaván halad.

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

A pernahajder.

Ahogy örökre és végérvényesen nyugalomra tért volna az öreg Veér Péter, nagy lőn az izgalom as ősi kurián. Jöttek-mentek a bánatos rokonok akkora tömegben, hogy egy király is megirigyelhette volna az öreget, akinek ennyi töméntelen a jó embere. Nem is tudta a szegény Klárika, hogy mihez kezdjen, mihez fogjon a rengeteg gyászoló láttára, ő, aki azelőtt esztendőben se látott itt tiz idegen arcot s akinek most százfelé kellett volna szakadnia a sok érkezőnek és már megérkezettnek miatta. Azonfelül még ő is nagyon sirós kedvében volt, hiszen amellett hogy igaz gyermeki szeretettel viseltetett a megboldogult iránt, talán legjobban őt sujtotta az öreg ur halála, amely emberi dolog egyszerre kivetette eddigi nyugalmas életéből és földönfutóvá tette őt, az immár háromszoros árvát.

Klárika volt ugyanis a házikisasszony, amely fogalom alatt minden értendő: gazdaasszony, urnő, főszakácsné, ápolónő, stb. stb., mint ahogyan az már olyan helyen lenni szokott, ahol a ház ura özvegy öreg ember és ahol a hatalmas portán egyetlen fehérnép nyüzsög. Azelőtt, amig élt a Klárika nagyanyja, addig ketten voltak. Hogy a jó öreg asszony azonban eltalált költözködni, Klárika lépett minden téren az örökébe — tizenöt éves korában.

— Jaj Istenem, én Istenem mi is lesz most már a tekintetes urral! — aggódott a szegény Zsófi néni, mikor a végét érezte közeledni.

— Csak haljon meg egész nyugodtan, Zsófi néni — biztatta tekintetes Veér Péter uram — itt marad a Klári, majd gondot visel az én rám, azután meg azért, hogy valaki egy kicsit tüsszög, nem muszáj mindjárt meg is halni — tette hozzá utóbb, mikor észrevette, hogy furcsát mondott.

De biz az öreg Zsófi néni csak meghalt mégis, holott nem is tüsszögött valami nagyon. Meradt hát a Klári. A tizenöt esztendős Klári, aki még különb gondot viselt az öreg urra, mint a hetvenötéves Zsófi néni, egészen a tegnapi napig, mikor is Veér Péter uram ellépett a Szent Péter gondviselésébe, bizonyosan megfeledkezvén arról, hogy hát a Klárinak ezután már senkije se marad.

De hát neki se volt. Azaz, hogy az öreg ur nem tudott róla, hogy lenne. Egyről nem akart tudni, a többiről meg csakugyan nem is igen emlékezett — nyilván azért nem utálta őket. Ellenben azok — alig hogy Péter ur lehunyta a szemét — egyszerre kitünően kezdtek emlékezni. A kövér Soós Gergely teszem fel, aki ötszörös tanácsnok, ülnök, elnök volt a maga városában, ki se fogyott az élményekből, melyeket „a szegény Péter bátyámmal" csak ugy kettesben végigcsinált.

— Mert hát azért jó pipa volt ám az öreg! — jegyezte meg jelentős hunyoritással.

A jegyzőné is elkövetkezett és hogy nagyobb nyomatékot tudjon adni a sopánkodásának, hát elhozta mind a hat eladó leányát is talpig feketében.

— Hogy szeretett minket a szegény jó Peti bácsi! — sóhajtozott keservesen — és ezek a szegénykék is hogy szerették őt, ugye lelkecskéim? Bizonyos, hogy szegény Peti bácsi nagy becsben is tartotta a sok gyönyörü apróságot. Mindjárt meg is nézem a szobájában.

A tiszteletreméltó hölgy el is sietett azonnal, miközben még néhány „ne busuljatok lelkecskéim"-mel igyekezett a közfigyelmet hervadó lelkecskéire terelni, de csakhamar csalódott arccal tért vissza.

— Be van zárva — mondotta mély meglepődéssel. De mert a többiek nem figyeltek rá és a szerencsétlen Klári meg éppen ekkor vetődött oda, hát ő hozzá ereszkedett le.

— Kisasszony, — szólt hideg előkelőséggel — a Peti bácsi szobája be van zárva.

— Be — hagyta rá Klári szomoruan.

— De hát ki zárta be?

— Kicsoda? Hát én — csodálkozott Klári.

— Ah! (ez egy olyan előkelő szócska) és vajjon miért tette ezt, kisasszony? (A „kisasszonyt" különösen hangsulyozza.)

Klárinak másfelé kellett menni, hát csak ugy futtában felelt.

— Az ügyéd ur parancsolta igy.

A delnő éppen szigoru szavakban akart kifejezést adni megbotránkozásának, amidőn a meglepetés halk moraja jelezte, hogy valami különös dolog történhetett. Lassan szétvált a tömeg és egy még fiatal, de az arcáról itélve sokat küzködött, nehéz megróbáltatásokon keresztülment férfi jött a ház felé. Mögötte egy mogorva öreg ember haladt, az ügyvéd, Veér Péter uram egyetlen barátja. A kemény vonásu, szomoru férfi nem nézett se jobbra, se balra, nem köszönt senkinek, csak ment egyenesen az utján be a házba.

— Hát eljött . . . mégis eljött? — suttogták egymásnak a gyászolók, mintha nem akartak volna hinni a szemüknek.

Igen, eljött. Tizennégy évi távollét után az apja koporsójához mégis csak hazavetődött a „pernahajder". Tizennégy hosszu esztendeje volt annak, hogy valami ostoba szerelmeskedés miatt

Mai lapunk 6 oldal.

00000527

A kereskedők vasárnapi munkaszünete.

Nálunk is megmozdult és ha a kereskedősegédek kitartása állhatatos lesz, diadalt is fog aratni az az irány, a mely a kereskedősegédek vasárnapi munkaszünete mellett ágitál. Maguk a kereskedők is bizonyára belátták s a nagy közönség szintén meggyőzi magát felőle, hogy a kereskedői osztály egy hétben egy napon ép oly joggal és ép oly méltányosság és igazság alapján pihen, mint a társadalom bármely osztálya. A mai szociális mozgalmak pedig határozottan belesodorják ebbe az irányba az érdekelteket.

Hogy lehetséges a vasárnapi munkaszünet, csupán csak egy pár példával óhajtom igazolni, a melyeket a magam szemeivel tapasztaltam s a melyek egy csapásra meggyőztek engem arról, hogy az igazán modern kultura és humanizmus követelményeiről inkább szóval beszélünk még, de tetteink mérhetlen távolságban állanak tőlük.

A mult évben Christianiában voltam. Szombati napon érkeztünk a kedves szép város mozgalmas utcáiba. Négy napi vasuti bumlizás, hat napi tengeri utazás után nagyon sokan voltak közöttünk, a kik a ruhatisztogató intézetek munkáját szerették volna igénybe venni. Mekkora lőn azonban csodálkozásunk, a mikor kijelentették, hogy nincs annyi pénzünk, a miért ők erre kaphatók volnának.

— Szombaton este 8 órakor nálunk szünetel minden munka — mondották. S hétfő reggel 8 óráig senki fia itt nem dolgozik.

Ha tetszett, ha nem, de mindnyájan belenyugodtunk s még az elégedetlenkedők is kénytelenek voltak belátni, hogy a norvég nép megbecsüli a maga munkásait.

S csakugyan másnap, vasárnap reggel, olyan volt a város mintha kihalt volna. Kocsizaj, a boltok lármája, a vevő közönség zsibongása sehol hallható nem volt. Az emberek későn keltek s 9—10 óra tájban láttunk ünnepi ruhába öltözött, megható komolysággal ballagó alakokat és csoportokat, a mint a templomba vonultak s ott énekelték az ő csendes egyhangu, de égfelé szárnyaló énekeiket.

A vendéglők csak közvetlen ebéd előtt nyilottak meg s délután sem volt sehol egyéb helyiség nyitva, mint a vendéglők, illetőleg kiránduló helyek — Hohlmenkolmen — tornyos kioszkjai, a hova pompás tejszinnel ellátott epret enni s a gyönyörü kilátást élvezni ment a nagy közönség.

Hétfőn reggel aztán rendes kerékvágásba jutott a hétköznapi robothoz szükséges erő. De a vasárnapot az Urnak, a pihenésnek és a szórakozásnak szánták és senki se mondhatná, hogy akár anyagi, akár erkölcsi romlásuk következnék utána.

Egy másik vasárnapot Hamburgban töltöttem. Reggel kirandulásra indultunk. Végig kocsiztuk a város jelentős részét, de nem volt egyetlen bolt, a mely nyitva állott volna. A nyüzsgő, az örökös forrongásban élő, az anyagiak után lótó-futó Hamburg, Europa egyik legelső kereskedő városa szinte elvágta magát a megszokott élet-feladattól s pihent, járta a templomokat. Még az óriási kikötő is mintha a halál birodalmává változott volna át. Egy-kettő állott legfeljebb a hajó párkányán, a többi bent volt a városban. Az óriási, füstös, mocskos hajók, a melyek az óceánokat járták, aludtak, pihentek csendesen s mintha ez a vasárnapi pihenés lett volna a legeslegtermészetesebb, a mi számunkra adathatott.

Benn a városban csak ½12 órakor nyilottak meg az üzletek. Azok is csak félórára, hogy a ki a legszükségesebbeket bevásárolni akarja, még hozzá juthasson. Vevő közönséget végtelenül keveset láttam s a boltban is jóformán csak maga a gazda forgolódott. A segéd, az egész hét szorgalmas munkása pihent otthon. És az üzleteket nem 10 óráig hagyták nyitva, hanem 11 után. Mifele pihenés jut annak a kereskedőnek, a ki 10 óra után hagyja el az üzletet. Akkor ha hazamegy, átöltözködik, legalább is delet harangoznak. Templomba menésről azt hisszük nagyon kevesnek jut már akkor eszébe gondolkozni.

Természetes, hogy önkéntelenül jutott aztán az ember a gondolatra: ha ott mindez megtörténhetik, miért ne tehetnénk mi hasonlóan hozzájuk. Ha a norvég, svéd, dán, német nép tud rendet tanulni csak a mi népünk volna kizárva abból, hogy okulásra, okos haladásra képes legyen?

Bilkei Ferenc.

KUDELKA GELLÉRT.

A magyar Sionnak öröm ünnepe van! A magyar katholicizmus együtt örül a szerafi Pátriárkának fiaival. A magyar Ferencrendnek egyik tagja, a székesfehérvári házfőnök atya, Kudelka Gellért e bensőséges örömnek és ünneplésnek tárgya; ki az Ur Oltárához járul, hogy hálaadó szivvel köszönje meg a Mindenhatónak azon félszázados kegyelmeket, melyekben tisztes papi állásában részesitette.

Ötven év nagy idő egy ember életében, de nagyobb behatásu egy papi életben, melyhez még egy hivatásos tanari, nevelői, lelkészi, főnöki tisztség járul. Scientia cum charitate aedificat, mondja szent Bernárd. Valóban ő a régi idők azon puritán jellemű férfiai közül való, kik lelkesültséget, ihletet az eszmék uralmából és az erény hatalmából meritettek s tudásukat az élet nemesitésére használták fel. A kemény, való élet állt vele szemben s ő ezt a valóságot ötven éven keresztül idomitotta. Fejlesztette, müvelte az isteni ige erejével, nemes, aszketikus szellemével, a tudás bölcsességével, a szerzetesi szív melegségével, a honfiui erények termékenységével.

Méltó fia egyházának, szerzetének, hazájának, ki saját életével élni tanitott s tevékenységével az isteni mesterre emlékeztetett. Az éveknek jubiláris feje fölött tornyosuló magaslatai meghozták a befektetett tőkének áldásdus gyümölcseit. A komoly világnézlet az életről, a kötelességérzetről, a kapott talentumokról nála

---

összeküllönbözött az apjával ifjabbik Veér Péter és apja fia lévén, fogta a motyóját és elment. A kaland, amiről azt hitte, hogy egész életére szól, még csak hónapokig se tartott, de hát, hogy elmult, nem hivta vissza senki, magától meg nem jött. Rögtön ráismert erről az öreg Veér a fiára, de hát ha a gyerek nem enged, hogy engedhessen ő? Hát nem engedtek. Azaz, hogy a fiu most már engedett, előbb is jött volna, amikor halálán volt az apja, de hát arról bajos lett volna értesiteni, mert most még csibukolt nagyban az öreg ur, két perc mulva meg már elszállt belőle a lélek. Még csak a pipa se aludt ki addig.

Ahogy bementek, szemközt találták a Klárit.

— A Péter fia — szólt csendesen az ügyvéd.

— Isten hozta — rebegte Klári, azután sirva fakadt, maga se tudta, hogy mitől.

Péter arcán valami szomoru rángás futott végig, egy kicsit lejebb hajtotta a fejét, aztán tovább bandukolt.

— A Klári volt, öcsém, — magyarázgatta hátul az ügyvéd — aki gondunkat viselte, szegény.

— Zsófi néni unokája?

— Az.

Beértek. Ott feküdt a kemény öreg, immár lezárt koporsóban, amelyet koszoruk, virágok özöne boritott; a fiatal Veér Péter megállt egy pillanatra.

De csak egy pillanatra. Azután felkapta a fejét és büszkén, emelt fővel ment egészen közel a koporsóhoz, mintha mutatni akarta volna, hogy nincs miért lesütnie a szemét. Felállt a ravatal deszkapadlójára és benézett a koporsó-ablakon. Nyugodt, elégült arccal feküdt ott az öreg.

— Megbocsátott fiam, megbocsátott — motyogta az ügyvéd és elfordult, hogy megtörülgesse a szemét.

Péter nem igen hallhatta ezt a vigasztalást, mert nem telelt rá. Szép lassan lejött a koporsó mellől, aztán megállt előtte és mereven, mély gondolatokba merülten nézte egy darabig. Egyszer csak megszólalt:

— Ki tette ide ezt a sok virágot?

— Azok — felelte kurtán az ügyvéd és hátra intett.

— És a Klári?

— Az is itt van valahol, meg az enyém is.

— Keressük meg bátyám — kérte Péter az öreget.

Az öreg ur jó helyen kezdte keresni. Ott hevert a többi aljan mindakettő. Péter óvatosan szedte őket elő, aztán meg szép csendesen lerakosgatta a koporsóra helyezetteket és nem hagyott rajt' többet, mint azt a két koszorut, a melyet most szedett elő legalulról. E munkája közben lassan beszallingózott néhány kivancsibb természetű rokon, de bár mindnyájan csodálkozva néztek, tudja Isten — egyik se próbált kérdezősködni. Nem is kellett, mert Péter anélkül is megindokolta a müveletet. Ránézett az ügyvédre, aztán csöndesen:

— Tudja, bátyám, az apám soh'se szerette a hazugságot . . .

Amire aztán a jegyzőné asszonyomnak is egyszerre eszébe jutottak a lelkecskéi, akik most őrizet nélkül busulnak odakint.

Azután eltemették az öreget és összegyültek az elhunyt végakaratához hiven, azon melegében kihirdetendő végrendelet felolvasásához.

Visszafelé jövet mindegyik csodálkozva látta, hogy a másik is odatart, ahova ő, de bár egyik se értette, hogy vajjon mit akarhat a végrendelettől a másik, tapintatosan elhallgatták egymás előtt ezen csendes véleményüket. Egyben azonban megeggyeztek valamennyien, abban t. i., hogy akinek itt mindnyájuk közül legkevesebb keresni valója van, az ifjabbik Veér Péter. A pernahajder.

— A haszonlesés hozta ide ezen tisztes gyülekezetbe, nem is egyéb — bizonyitgatta Gergely ur.

— Persze most jó volna neki a zsiros falat — kontrázott a jegyzőné — de bezzeg, amikor gondoskodni kellett a szegény bácsiról, akkor nem lehetett megtalálni ő kelmét; amikor ezek a szegénykék majd a tiz körmüket ledolgozták szegény bácsiért, — ugy-e lelkecském?

— Nem is nagyon ide való ez a léhütő — vélte egy harmadik — pedig ugyancsak adná ám az urat.

— Az ám — erősitette a jegyzőné — látták-e, hogy lerakta a koporsóról a koszorukat? Csak kettőt hagyott rajta: a vén goromba ügyvédét, meg azét a személyét. Hogy hencegett a lelkem! Az éhenkórász!

Hát nagyon megszapulták ifjabbik Veér Pétert a gyászoló rokonok. Lehet, hogy meg se türték volna maguk között, ha a végrendelet végrehajtója nem ez a goromba vén ügyvéd lett volna.

De hát elkövetkezett a nagy pillanat, amitől annyian várták jogos reményeik megvalósitását — felbontották a végrendeletet.

A pernahajderrel végzett legalább az irás.

— . . . Csak a bocsánatomat hagyom neki, egyebet semmit. A köteles részt ugyan nem vehetem el tőle, de — pereljen érte . . .

A pernahajder lehajtotta a fejét és csendesen sirt. Örömében. Hát mégis megbocsátott neki az apja. Csak ezt akarta, de ezt nagyon. Pénz után nem áhitozott, ugylehet el se fogadta volna. De hát a többiek ezt a sirást kicsit félremagyarázták. A jegyzőné hugomasszony oda is sugott a lelkecskének:

00000528

mind sziaranynyá változott. Elmondhatja ő is: Jó harcot harcoltam és nem éltem hiába! Van-e nemesebb harc annál, melyben egy erényes ember 50 éven át tapossa az Isten utait; melyben az erény küzd a bünnel, az igazság begyőző ereje a tudatlansággal, az isteni élet, öröm és bűbája a haldoklással? Van-e nagyobb kiterjedése a szeretetnek, mint az Istent szeretőnek szivében? Nagyobb odaadása az áldozatnak, a szerzetesi lélek odaadásánál? Van-e nagyobb szeretete a munkának annál, ki a munkát az élet harcának nézi, mely egyszersmind a ház, a haza, az oltár harca és harc az örökkévalóságért? Az ily munkából fejlődik az arisztokrata nemzetség, melynek tipusa Krisztus. Ezért az előkelő nemzetiségért dolgozott Kudelka. Ötven év áldozati oltár volt, melyen az elvek embere az odaadás áldozatává lesz imája, szeretete, nagylelkisége, szenvedése, munkája árán, ez Kudelka élettörténete.

A szerafi Pátriárkának ideális lelkületét, isteni szeretetét hordozta, mint pap az Ur oltáránál; isleni életet árasztott a szószékről. jellemet, erényt, honfiái szeretetet csepegtetett az ifjuság lelkébe. Mint nevelő és tanár egész generációt nevelt fel, kik társadalmi magas állásukban is hálásan emlékeznek vissza a jó Gellért bácsira. Neve közismert; nemcsak Fehérvár, de Gyöngyös, Szeged, Szolnok is sokat tudna beszélni róla; méltán foglalja el az őt megillető helyet, hol a katholicizmus hitvallóinak s a nagy nemzeti napszámosoknak szentelnek emléket a hálás unokák. Non sibi soli vivere, sed aliis proficere vult Dei zelo ductus. Nemcsak önmagának élt, hanem többet az életnek élt, mint szerafi atyja. Ő volt az, ki a Ferences szellem felélesztésének nehéz munkájából öreg napjaiban is kivette a maga részét. Bölcs előrelátással, tudással sietett a megoldáshoz segédkezet nyujtani, mint olyan dologhoz, mely . számottevő tényezőként szerepel a magyar kath. közéletben. Rendjének szelleme ugyis él a magyar történelemben s rendjének lapok vannak fentartva e nemzet jövőjében.

Az erénynek és a tudománynak koszoruja fonja be utját azon félszázados munkásságnak, melyet ő a magyar kath. közéletnek fejlesztésére és nemesitésére szentelt. Kedves jubiláris testvérünk és atyánk! Ezen dicsőséges életedhez megfonjuk a hála és testvéri szeretet koszoruját, mint testvéreid. Megtisztelünk azzal, hogy élctedet magunkévá tesszük, ideáljaidat magunkénak valljuk azon nemes ügy szolgálatában, mely a ker eszmék uralmát, az erény hatalmát, az Isten diadalát mutatja be a világnak; mely érvényesülni akar erényben,erkölcsben, tiszta, nemzeti közéletben. Legyen fáradalmaidnak jutalma az Isten, erényeidnek koszoruja a szentek gloriája! Ad multos annos!

P. Bécsi Vazul.

— Ejnye de kicsi lett a ielkem egyszeribe, — no de csitt, — most majd mi következünk.

Még fel is pipiskedett, ugy várta a következendőket. Néhány röid intézkedés után jött is már a csattanója . . . minden egyéb ingó és ingatlen vagyonomnak, bárhol feltalálható tulajdonaimnak általános örökösévé teszem pedig az én hűséges gondozómat, utolsó éveimben egyetlen gondviselőmet, Bató Klára leányasszonyt . . .

A csalódás és boszusság moraja zugott fel a teremben s a tisztes gyülekezet minden tagja egyszerre kezdett beszélni. Csak épen a vén goromba ügyvéd nem szólt egy hangot se, hanem összekapta az irásokat s elment anélkül, hogy hátra nézett volna. No meg a Klári is kitámolygott, feháren, mint a fal.

— Nohát ez hallatlan injuria kedves öcsém uram, — perdült ifjabbik Veér Péter elé pirosan a méltatlankodástól Gergely ur, — ezt nem hagyjuk annyiban.

— De nem ám! — sziszegett a hugomasszony — nem fogjuk türni, hogy kedves öcsém uramat meg minket igy kifigurázzon egy ilyen személy. Pereskedni fogunk, ugy-e lelkecskéim?

A lelkocskék, akik eddig csak csipogtak, most teli torokkal kiabáltak és még a nyakuk is csak ugy kékült a dühtől.

— Hát csak tessék — mondta hidegen a pernahajder, aki ezalatt magához jött — tőlem perelhetnek.

— Perelhetünk, — ámult el Gergely ur. — És kedves öcsémuram?

— Én? Én nem perlek. A köteles részről is lemondok a Klári javára. Senki se érdemelte azt ugy meg, mint ez a szegény teremtés.

A tisztes gyülekezet néhány pillanatig szóhoz se tudott jutni ezek hallatára. Mire meg magukhoz tértek, a pernahajder már régen tudja sten hol járt.

Nem volt ami tartóztassa. Csak éppen a Klárinak akarta még megköszönni a hűséges gondozást. Fel is ment hozzá és zokogva találta. A vén, goromba ügyvéd próbálta vigasztalni, de ő is többet törülgette a szemét, mintsem kellett volna. Péternek is szorongatta a torkát valami, hát nem beszélt sokat.

— Köszönöm gyermekem, a jó Isten fizesse meg, a mit az apámmal tettél.

Azzal megcsókolta a Klári homlokát

— Nekem nem kell, dehogy kell! — zokogott a szegény leány — minden az öné, minden.

Péter nem vitatkozott, hanem csöndesen kifordult az ajtón.

*

Csakhogy a Klárika nem hagyta annyiban a dolgot. Felpakkolta a vén goromba doktort és utána ment Péter urnak. El is csipte és menten egyezkedni kezdett vele. De mivelhogy Péter hallani sem akart róla, hát nagyon hosszura nyult az egyezkedés. Mégis utóbb annyira mentek, hogy Péter ur egy szép napon beadta a derekát. Egy feltétel alatt. Amikor megmondta, a Klári belepirult, bele is sápadt a feleletébe.

— Hát te is azt hiszed, hogy olyan pernahajder vagyok?

— Oh Istenem — rebegte szégyenülten a lány és eltakarta az arcát. De a fejét azért megrázta, hogy nem hiszi.

A jegyzőné hugomasszony dühösen csapta le a nyujtófát, mikor értesült a dologról.

— A mi pénzünkből lakodalmaskodnak! No de össze is illenek szépen az a személy, meg ez a semmirevaló!

Olyan dühös volt a hugomasszony, hogy még a lelkecskéit is elfelejtette bizonyságnak hivta.

Vörös Tibor.

UJDONSÁGOK.

— **Az iparkiállitás megnyitása.** A „fejérmegyei és székesfehérvári iparkiállitás"-t 1906. év szeptember hó 30-án d. el 9 órakor ünnepélyesen megnyitjuk. A megnyitás alkalmából ugyancsak szeptember hó 30-án d. u. 6 órakor a székesfehérvári városi szinházban az alábbi műsorral ünnepély lesz:

Prológ

1. *Hymnus.* Énekli a *Dr. dalárda,* belvárosi *Kath. kor* férfi énekkara és a *Polgari dalkor,* mint egyesitett énekkar.
2. *Szabad előadás.* Tartja: *dr. Prohászka Ottokar* megyéspüspök ur őméltósága.
3. *Kurne ábránd.* Fricsaj Rezsőtől. Előadja a székesfehérvári *honvédzenekar.*
4. *Élőkép,* melynek kapcsán
5. *Magyar indulo.* „Faust kárhozata" c. zenei költeményből. Berlioz Hector. Előadja a *honvédzenekar.*

Jegyek az ünnepély napján a szinházi pénztárnál délelőtt 9—12-ig, délután 2—6 óráig, ezt megelőzőleg Schmelczer Jákó nádor-utcai üzletében kaphatók.

— **A Polgári Dalkör előadása.** Ugy látszik, mintha ez a szép missziót teljesitő kultur-egyesület az utóbbi időben egészen felvillanyozódott volna: sikerült hangversenyeket, mulatságokat rendez, rögtön ezek után pedig azzal lepi meg a közönséget, hogy az „Ocskay brigadéros" szinrehozatalát adja tudtára. Hogy különösen ez az utóbbi dolog mit jelent, azt a szinházba járók mindnyájan tudják, hiszen Herczeg Ferencz ezen remek szinművének szinrehozatala még az elsőrangu szintársulatok képességeit is alaposan próbára teszi. Igy senki sem csodálkozhatik azon, hogy a hir vételekor mi magunk is meglepődtünk, pedig jói ismerjük a dalkör tagjait. Végre ma már természetesnek találja mindenki, hogy egy-egy népszinművet, „Sárga csikó"-t, „Piros bugyelári"-t stb. a működelők is kifogástalanul adnak; de, hogy már az „Ocskay brigadéros"-okba is belemernek vágni, az mégis meglepő. Annál nagyobb érdekkel hallgattuk a főpróbát. Az ott tapasztaltak után nyugodt lelkiismerettel állithatjuk, hogy a „Polgári Dalkör" működelői az „Ocskay brigadérosnak, ennek a magas szellemi képzettséget igénylő darabnak minden mondatát tökéletesen megértették és átérezték. Igy tehát teljesen méltó az az érdeklődés, amely az előadás iránt már eleve is nyilvánul. Ugy halljuk ugyanis, hogy a jegyek jórésze már is elfogyott. Az érdeklődést még természetesebbé teszi az a körülmény, hogy a délutáni előadáson Magyaródy János, a miskolci szinház tehetséges fiatal tagja is közreműködik, este pedig Magyaródyn kivül két ismert művésznő is fellép a dalkör iránti tiszteletből. Az egyik Holéczy Ilona, fővárosi szinművésznő, akit közönségünk jól ismer, hisz pár évvel ezelőtt „A folt, amely tisztít c. drámában jeles tehetségeiért sok tapsot aratott nálunk. Torday Etel, a másik művésznő pedig a legutóbbi szinszezonban is Székesfehérvárott játszott és maga után közönségünk lelkében kellemes emléket hagyott.

— **Közgyülés.** Székesfehérvár szab. kir. város törvényhatósága f. évi szeptember hó 24-én d. e. 9 órakor a városház tanácskozási termében rendes havi közgyülést tart, melynek tárgysorozata a következő:

Lits Ferenc bizottsági tag indítványa a felső városon hidmérleg felállításáról és a sertéspiacok egyesitéséről.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi minister 59647. számu leirata a Mantz János-féle ovoda kezeléséről.

A polgármester jelentése a f. hó 18-án és 19-én tartott általános pénztári vizsgálatról.

A polgármester beterjeszti a cs. és kir. állomásparancsnokságnak a Fehér Ottó-féle ügyben kelt átiratát.

A szervező-bizottság beterjeszti az általa alkotott szabályrendelet-tervezetet.

A közigazgatási kiadó beterjeszti a Királykut-utca rendezésére és egyes területek eladására vonatkozó iratokat.

A közigazgatási kiadó beterjeszti a Fodor-féle ház lebontására és a telknek eladására vonatkozó iratokat.

A közigazgatási kiadó beterjeszti a Csurgai Horváth Jánosnéval kötött vagyonátruházási szerződésre vonatkozó, meghirdetett közgyülési határozatot.

A közigazgatási kiadó beterjeszti az Ács András és nejével kötendő telekcserére vonatkozó iratokat.

A közigazgatási kiadó beterjeszti az Erdődgh Rezsőnek eladandó Lovolde-utcai telekreszre vonatkozó iratokat.

A városi tanács előterjesztésére egy uj tanitói állás szervezéséről.

A városi tanács előterjesztése 2 kisegitő osztály felállításáról és 2 helyettes tanitó alkalmazásáról.

A városi tanács előterjesztése a felsőbb leányiskolai tandijak elengedésének jogáról.

A városi tanács előterjesztése a szegény tanulok könyveinek beszerzéséről.

A városi tanács előterjesztése a székesfehérvári 1907-évi országos lövész versenyre adandó versenydijról.

A városi tanács előterjesztése az éves mezőgazdasági cselédek szerződtetéséről.

A városi tanács előterjesztése a délmagyarországi közmivelődési egyesület internatusának segélyezéséről.

A városi tanács előterjesztése az aggok, szegények, toloncok élelmezésének vállalatba adásáról.

00000529

A városi tanács előterjesztése a felsővárosban felállítandó hidmérlegről.

Lederer Jakab kantin felállítás iránt beadott kérvénye.

A városi tanács előterjesztése ifj. Liebhardt János műszaki segéd segély iránt beadott kérelméről.

A városi tanács előterjesztése Vogl Alajos nyugalmazott belvárosi róm. kath. kántor kegydíjáról.

A városi tanács előterjesztése az óvó és tankötelesek nyilvántartása és a statisztikai adatok összeállítási költségeinek folyósításáról.

A városi tanács előterjesztése az orthodox izr. hitközségre alag-csatornázásból kifolyólag kirótt költségek elengedése.

A városi tanács előterjesztése Szaller Györgyné kegydíjáról.

A városi tanács előterjesztése Pajor János tüzoltó kocsis fizetésének rendezéséről.

A városi tanács előterjesztése Katerinka János felsővárosi egyházfi tűzkár megtérítés iránt beadott kérvényéről.

A városi tanács előterjesztése Fekete András városi gépész fizetésének rendezéséről.

A városi tanács előterjesztése Koch János napidíjas fizetési előleg iránt beadott kérvényére.

A városi tanács előterjesztése Antal György lovasrendőr és társainak fizetési előleg iránt beadott kérvényéről.

A városi tanács előterjesztése Binder Paula kérvényéről, melyben községi kötelékbe való felvételét kéri.

Az 1906. évi XII., XIII., XIV., XV., XVI., XVII., XVIII., XIX. t.-c. kihirdetése.

— **Közgyülés a vármegyénél.** Fejérvármegye törvényhatósági bizottsága f. évi október 1-én délelőtt 10 órakor a vármegyeház első emeleti disztermében közgyülést fog tartani. A tárgysorozat nevezetesebb pontjai: Dr. Wekerle Sándor m. kir. miniszterelnök az ő és miniszertársainak kormányralépését tudatja. — Győrvármegye közönsége az országgyülés törvényellenes feloszlatása és a nemzeti ellenállás tárgyában hozott határozatát pártolás végett megküldi. — Ugyanaz királyi- vagy kormánybiztos kinevezése tárgyában hozott határozatát pártolás végett megküldi. — Temes-vármegye közönségének határozata az orsz. gyülés képviselőházához a nemzetiségi izgatások elleni törvényhozási intézkedések tárgyában. — Pozsonyvármegye közönségének a vármegyei pénztárak és számvevőségek visszaállítása tárgyában hozott határozata. — A központi választmánynak 1905—906—907 évekre választott tagjai közül Szüts Arthur volt főjegyző helyének betöltése. — A lovassági laktanya alap részére 2% pótadó kivetése. — Fejérvármegye 1907. évi költségvetése. — Mór község határozata ingatlan eladása a róm. kath. hitközséggel kötött adásvevési szerződés tárgyában. — A háztartási alap 1905. évi zárszámadás szerint mutatkozó tiszta vagyonának hova fordítása. — Cseh Alajos könyomdakezelő fizetésének fölemelése. — Mányai Mihály nyugalmazott árvaszéki ülnök és Mészáros László nyugalmazott pénztári ellenőrnék kérvénye nyugdíjuk kiegészítése iránt. — Latzkó József hivatalszolgának nyugdíjaztatási kérvénye. — Meszlényi Béla közig. gyakornok, tb. szolgabiró kérvénye 1 évi szabadságidő iránt. — Sopronvármegye közönségének határozata és az orsz. m. gazdasági egyesület átirata a kóbor cigányok megrendszabályozása tárgyában. Több község évi zárszámadása.

— **A zsidók ujéve.** Tegnap és tegnap előtt volt a zsidók ujéve, a melyet 10 nap után az ugynevezett hosszu nap, a jom kipur, az engesztelész napja követ. A zsidók példás áhitattal ülték meg nagy napjukat s egyesek bizony sok keresztényt megszégyenitettek buzgalmukkal. A templomok s környékük telve volt ájtatoskodókkal. Meglepő volt azonban a város képe is, különösen a kereskedelem terén. Szinte kihaltnak látszott az utca. Az üzletek nagy része be volt zárva. A Nádor-utcán 54 üzlet volt csukva s csak 32 állott a közönség rendelkezésére, köztük a kávéházak, a mely tudvalevőleg szintén zsidó tulajdonosok kezében vannak. Bőrkereskedés egyetlenegy sem volt a közönség rendelkezésére az egész város területén. Egy uriember pl. nagy panasszal emlitette, hogy a Ligetsorról a Széchenyi-utcáig le kellett jönnie, a mig végre egy boltot talált, a melyben bélyeget vásárolhatott. Okmánybélyeget pedig, kivéve a Keresztény Fogyasztási Szövetkezetet s még egy üzletet sehol az egész városban nem lehetett találni. Hát hiszen nem okozzuk mi ezért a mélyen tisztelt zsidóságot. Okosan teszik, ha bélyeget árulnak, még okosabban, ha az ünnepeiket Mózes törvényei szerint megülik, de a város lakosságának 75 százaléka mégis több kényelmet igényelne. Ismételjük, hogy nem a zsidó üzlettulajdonosokat okoljuk, hanem a keresztényeket, akik egy kissé tovább láthatnának az orruknál. Mert ha a zsidó korcsmárosok — a t. spenótlap szerint — kénytelenek lesznek papokká lenni, hogy az üzleteik jobban menjenek, a mi üzlettulajdonosainkban is lehetne egy kissé több vállalkozási szellem.

— **Felhőszakadás.** Ma délután 1 óra felé sötét felhők tornyosultak városunk határai felett. A terhes fellegek egyszerre lerobbantak és hatalmas felhőszakadás keletkezett. Szerencsére rövid ideig. Utána kiderült az ég, de reményeinket, melyeket a közelgő szürethez füztünk, még inkább lelohasztotta. Bizony szomoru kilátásaink vannak a szüretre. A hetek óta tartó esőzés teljesen megrongálta a termést, szöllőszemek a nagy nedvesség következtében megrepedeztek s a rothadás nagy mértékben, rohamosan terjed. A szüretet — az eddigi tervek szerint — október 1-én kezdenék, a mostani rossz idő azonban valószinüleg még ezt a terminust is siettetni fogja. Hogy az idei bor ennek alapján milyen lesz, — könnyen elképzelhető.

— **Szüreti mulatság.** A Székesfehérvári Kerékpár Egyesület folyó hó 15-én tartotta szüreti mulatságát a Latzkovits-féle vendéglőben. A kedélyes kis mulatság csak másnap a reggeli órákban ért véget. Jelenvoltak: Asszonyok: Bory Józsefné, Biró Jánosné, Benczerits Józsefné, Hein Mártonné, Hajas Béláné, Kiry Józsefné, Kümmel Béláné, özv. Lencsés Józsefné, Sütő Sándorné, Végh Gyuláné, Varga Józsefné, Varga Ferencné. Leányok: Bory Aranka és Cilike, Biró Erzsike, Hurbán Nelli és Ilonka, Kiry Erzsike, Kelepecz Ilonka és Juliska, Lencsés Mariska és Annuska, Varga Iluska és Varga Annuska. Felülfizetni szivesek voltak: Kunos Gyula 10 k., dr. Riffer Géza 5 k., Albert N. (Pákozd) 3 k., özv. Lencsés Józsefné, Lencsés Ferenc, Kálóczy Gyula, Falvay Ferenc, Schmidt Ferenc, Bory József, Bory Pál, Varga István, Hirtling Ferenc, Kovács Imre, Auerbach Ferenc, Király Mihály, Kümmel Béla, Kümmel Jenő, Szabó Aladár, 3-szor N. N. 2—2 koronát. Sütő Sándorné, Almássy János, Simon Sándor, Lipcsei N., N. N. 1—1 koronát. Hessky Ödön, Hirtling Kálmán 80—80 fill. és Hein Márton 50 fillért. A felülfizetőknek és az amerikai árverés tárgyait ajándékozóknak ez uton mond köszönetet a Rendezőség.

— **Halotthamvasztás.** *Egy barna ur*: Hallotta már, hogy Romániában és Szerbiában behozzák a halotthamvasztást?

Egy szőke ur: Hát nálunk?

A barna: Nálunk nem. Mi földhöz ragadt barbárok vagyunk s csontvázakkal népesitjük be a temetőket. Lássa, az én családom már évtizedek óta hive a hamvasztásnak. Már a nagyapám elutazott Gothában annak idején. Az Az apám is.

A szőke: És mit csináltak ott?

A barna: Ők, szegények semmit. Mert akkor már meg voltak halva. Koporsóba mentek oda és üvegben jöttek vissza.

A szőke: Üvegbe?

A barna: Igen, üvegbe. Mint hamu. Ha egyszer lesz szerencsém uraságodhoz a lakásomban, be fogom mutatni a nagyapámat és apámat.

A szőke: Köszönöm, nem kérek belőle.

A barna: Pedig mondhatom önnek, érdemes megnézni. Először is az a gondolat, hogy egy kis üvegben mennyi elhamvadt remény és csalódás, öröm és bubánat fér el s hogy ön mindezt láthatja, a kezével megfoghatja, kidugaszolhatja, bedugaszolhatja stb. Nem kolosszális érzés az, amikor az ember dugóhuzóval veheti ki a dugót abból az üvegből, amely ősi porait tartalmazza!

A szőke: Brr! . . .

A barna: Egy hátránya azonban mégis van a dolognak.

A szőke: (meggyőződéssel) Az lehetetlen!

A barna: Elhiheti nekem. Szegény megboldogult nagynénám is ennek az áldozata. A multkor a kis fiam meglátta a szekrény tetején azt az üveget, amelyben nagynénám piheni ki az élet fáradalmait. A kis lurkó fogja az üveget s addig játszik vele, mig szegény nagynénémet a földre hullatta. Kénytelenek voltunk összeseperni s másik üvegbe tenni.

A szőke: Szegény néni. Remélem nem nagyon fájt neki!

A barna: Hová gondol? Odabent már nem fáj semmi . . .

A szőke: Nem is rossz, a megváltozott halálpoézis. Figyelmébe ajánlom ezt a két népdalt is: „Temetőben láttalak meg legelőbb" és „Végig mentem az ormódi temetőn". A következő változtatásokat proponálom:

Hamvasztásnál láttam meg a babámat
Amikor elégették az anyádat.

és *Az ormódi halottgyujtó kemence,*
Beléjutni valóságos szerencse.

A barna: Adjon csak egy ceruzát, had irjam le a szép verseket! . . .

Zongoraleckéket ad képzett zongoratanárnő. Cim: Kert-utca 4.

— **Jó fogást** csinált ma rendőrségünk egy veszedelmes ember letartóztatásával. Vajai János hat évvel ezelőtt csendőr volt Nádasdladányon. Itt történt, hogy Vajai János egy leány miatt összeveszett felebbvalójával, az őrsvezetővel, akire fegyvert fogott és könnyebben meg is sebesitett. Az őrsvezető szintén fegyverrel védekezett a támadás ellen és Vajai Jánost egy lövéssel, mely nyakán érte, ártalmatlanná tette. Vajai János felépült sebéből, mire a hadbiróság függelemsértés miatt nyolc évi fegyházra itélte. Az elitéltet hat év letelte után ez év nyarán ideiglenesen szabadlábra helyezték a soproni fegyházból. Vajai János szabadlábra helyeztetése után Adonyban lakó szüleinél telepedett le. A volt fegyenc a mult hét egyik napján megjelent Székesfehérvárott és egy egy helybeli lakatosnál szappanlenyomat után Wertheim-zár kulcsokat rendelt 8 kor.-ért. A lakatosmester előtt gyanusnak tünt fel a dolog, ezért feljelentést tett a rendőrségen, elmondva azt is, hogy Vajai János hétfőre igérte jövetelét a kulcsokért. Ez időtől fogva a rendőrség két embere állandóan figyelte, hogy a veszedelmes ember mikor fog megérkezni. Vajai valószinüleg élve a gyanuval nem hétfőn, hanem már ma megérkezett. Szüts János I. nyomozó rendőr már a vasuton észrevette Vajait és többé nem tévesztette szem elől. Megvárta, amikor az illető lakatostól átvette a kulcsokat, azután a püspökség előtt azon ürügy alatt, hogy Simon rendőralkapitány szeretne vele beszélni, megszólitotta és a városházára hivta. Az atyafi azonban sejtette, hogy a dolog mögött valami rejlik, mert egy vigyázatlan pillanatban megugrott a rendőralkapitány előszobájából. A szökést azonnal észrevették, üldözőbe vették és hosszas hajsza után a Bank-utcában elfogták. Vajai menekülése közben a beszerzett kulcsokat is eldobta, de egy asszony, aki azokat megtalálta, átszolgáltatta a rendőrségnek. Az elfogott annyit beismer, hogy a kulcsokat ő csináltatta, de arra nézve, hogy mire akarta azokat használni, nem ad felvilágositást. A rendőrség táviratilag kereste meg az adonyi csendőrörsöt, hogy nyomozza ki, hogy kikkel állott Vajai összeköttetésben és hogy mely célra akarta a készitett Wertheim kulcsokat használni.

— **Kiskoru öregasszony.** A vármegye árvaszékéhez egy összeaszott, ráncosképü anyóka állitott be tegnap. Hosszas bevezetés után végre azt a kérdést bátorkodott megereszteni, hogy mikor fogják már nagykorusitani?

— Hát aztán hány éves a nénike?

— En bizony hetvenkilenc multam kukoricatöréskor, osztán szeretnék már a jussomhoz jutni, mert hát, tetszik tudni, én . . . no . . . tetszik már tudni . . .

— Ki vele, nénike, bátran!

— Hát jól van no, férjhez akarok menni, ehhöz pedig máma hozomány is kell.

— **Tolvaj gyermekek.** Szőnyegi Imre gárdonyi lakos, a község határában levő dinnyeföldjét a napokban teljesen feldúlt állapotban találta. Ismeretlen tettesek feltörték kunyhóját és onnan 20 korona értékü gazdasági eszközt elloptak, azonkivül mintegy 200 darab dinnyét leszakgattak a száráról és azt összezuzták. A károsult Szőnyegi feljelentésére a csendőrök meginditották a nyomozást, melynek nyomán kiderült, hogy a tettesek Rák András, Puczpacker István és Bozai István 15—16 éves gárdonyi gyerkőcök voltak.

00000530

— **Mozgófényképek a szinházban.** Fényes Gyula Magyarország legnagyobb szabásu mozgófénykép vállalata a Székesfehérvári városi szinházban f. hó 26 és 27-én este 8 órakor tart feltünést keltő műsorral előadást rendes szinházi helyárak mellett. A m. k. 17. honvédgyalogezred zenekarának hangversenye. Jegyek már előre válthatók Krausz Verona dohány tőzsdéjében.

— **Csendélet Sárbogárdon.** Véres verekedés volt a napokban Horváth József sárbogárdi vendéglőjében. Csögör József és Csögör Imre ottani legények, akik azonban nem rokonok, kaptak hajba. Csögör Imre, aki hires verekedő, kést rántott és ellenfelét oldalba szurta. Csögör József jelenleg sulyos betegen fekszik szülei lakásán. Csögör Imre ellen megindult az eljárás.

— **Pályázat.** Posta és távirdasegédtisztekké leendő kiképzés céljából a soproni m. kir. posta és távirdaigazgatósági kerületnek alább megnevezett hivatalaihoz a folyó 1906. évben 20 növendéket fogok felvenni. Posta és távirda növendékké felvételért azon magyar honos ifjak pályázhatnak, kik a magyar nyelvet, a horvát szlavonországi illetőségűek pedig a horvát nyelvet szóban és irásban birják, továbbá a közép iskola IV. vagy ezzel egyenrangu más iskola megfelelő osztályát hazai tanintézetben sikerrel végezték, 14 évesnél nem fiatalabbak és 16 évesnél nem idősebbek; az iskola bevégzése és növendékké felvétel között azonban legfeljebb egy évi megszakitás lehet, mely esetben hitelesen igazolni kell, hogy ezen egy év alatt az illető hol tartózkodott és mivel foglalkozott. Ezen feltételeken kivül a pályázók községi erkölcsi bizonyitványal feddhetetlen magaviseletüket, közhatósági orvosi bizonyitvánnyal pedig ép és egészséges, a posta-távirda és távbeszélő szolgálatra testileg alkalmas voltukat is igazolni tartoznak. A felvételért sajátkezüleg irt, ivenkint 1 koronás pénzügyi bélyeggel ellátott és a fent elősorolt feltételeket igazoló okmányokkal felszerelt kérvénnyel 1906. évi október 10-ig lehet folyamodni. A kérvény az illető posta-távirdaigazgatósághoz cimezve, azon posta-távirdahivatalnál nyujtandó be, hová folyamodó növendékké felvételét óhajtja. A folyamodványokra a szülőknek illetve árváknál a gyámnak beleegyező nyilatkozata is reávezetendő. A fölvett növendékek kötelesek a szolgálatot az értesités kézhez vétele után legkésőbb november 15-én megkezdeni. A növendékek 18 éves életkoruk betöltéseig gyakorlati kiképzés alatt állanak; ezen kiképzés első félévében semmiféle javadalmazásban nem részesülnek; Az első év második felében azonban kincstári posta és távirdahivataloknál havi 15 korona, a második évben havi 30, a harmadik évben havi 40 k. és a negyedik évben havi 50 korona napidij átalányt kapnak. Nem kincstári posta- és távirdahivataloknál a dijazás a növendék és postamester között szabad egyezkedés tárgya. Az oktatásért azonban a postamesternek nem szabad dijat szedni. A növendékek 18 éves életkoruk betöltése után a posta és távirdaigazgatóság székhelyén vizsgára bocsájtatnak s a vizsga sikeres letétele után kineveztetésükig kincstári posta és távirdahivataloknál napipijas vagy nem kincstári hivataloknál kiadói minőségben nyernek alkalmazást. Növendékek felvételére a következő posta és távirdahivatalok vannak felhatalmazva: kincstári hivatalok: Győr, Győr 2, Kismarton, Komárom 1, Magyaróvár, Moson, Szombathely 1 és Tata. Nem kincstári hivatalok: Ercsi, Kapuvár, Kisbér, Mór, Nagymarton, Ráczalmás, Siófok, Sopron, Keresztur, Vasvár.

— **Leesett a szekérről.** Csomó János sárszentágotai lakos a napokban szekerén ülve, hazafelé tartott a község határában levő földjéről. Csomó utközben elaludt és az ut egyik zökkenőjénél kibukott a szekérből, még pedig oly szerencsétlenül, hogy a szekér keresztül ment ballábán és azt eltörte.

— **Veszett eb garázdálkodása.** Sövény József polgárdii lakos kutyája a napokban megveszett és tulajdonosát megmarta. A megdühödt állatot kiirtották, Sövény Józsefet pedig gyógykezelés végett a budapesti Pasteur-intézetbe szállitották.

— **Elfogott gabonatolvajok.** Varga Lajos és Németh János sárszentágotai lakosok az elmult hét egyik éjjelén gabonát loptak Szőnyegi Pál ottani jómódu földmivesgazda udvaráról. Már négy zsákkal elvittek a felfeszitetett kamarából, amikor a házőrző eb oly éktelen ugatást vitt véghez, hogy erre Szőnyegi Pál felébredt. Miután a kutyaugatás sehogysem akart szünni, Szőnyegi felköltötte a fiát is és kimentek az udvarra, ahol a tolvajok éppen abban fáradoztak, hogy a zsákokat vállukra vegyék. Varga és Németh meglátva a gazdát, futásnak eredtek, de Szőnyegi és fia utolérték őket és átadták a csendőröknek. A két tolvajt feljelentették a helybeli kir. ügyészségnél.

— **Öngyilkos tanitó.** Füléről irják lapunknak Kovács Sándor nyug. ev. ref. tanitó már régebb idő óta sulyos idegbajban szenvedett és éppen ezért hozzátartozói kettőzött figyelemmel kisérték minden lépését. Kovács Sándor folyó hó 20 án azon ürügy alatt, hogy vizet merit, az udvaron álló nyitott kuthoz ment és mielőtt megakadályozhatták volna, beleugrott. Rögtön segitségére siettek, de már csak hulláját huzták ki a kutból. Kovács Sándor valószinüleg önkivületi állapotban követte el tettét.

— **Éjjeli látogató.** Fausz Józsefné alsószentiváni lakosnő oly mélyen aludt, hogy észre sem vette, amikor lakásába betörtek és onnan egy kettősfedelü ezüstórát és 20 korona készpénzt elloptak. Amikor Fauszné másnap reggel meglátta a történteket, feljelentést tett a csendőrségen. A csendőrök meginditották a nyomozást, melynek során kiderült, hogy a tettes Huszár József alsószentiváni lakos volt. Huszárnál az ellopott órát még megtalálták, a pénzből azonban egy fillért sem, mert ebből — az atyafi állitása szerint — adósságait törlesztette.

A helybeli „Ipar kávéház“ *a Kossuth-utcában uj vezetést nyervén, a kávéház legközelebb 2 uj billiárd asztallal láttatik el s a helyi lapokon kivül az összes budapesti vezető napilapok is feltalálhatók. Ujitás a kávéházban, hogy a* ***reggeli*** *és* ***ossonnai*** *fehér kávé ára 10 krajcár. Esténkint jeles cigányzene.*

Védnökök:

Dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök. **Gróf Zichy Jenő** orszg. képviselő.

Elnök:

Gróf Széchenyi Viktor
Fejérv. és Székesfehérvár sz. kir. város főispánja.

Alelnökök:

Havranek József Szfehérvár sz. kir. város polgármestere. **Szüts Jenő** Fejérv. alispánja.

Felhivás a közönséghez!

A „Fejérvármegyei és székesfehérvári iparkiállitás“-ra midőn ez uton meghivjuk Fejérvármegye és Székesfehérvár sz. kir. város közönségét, nem indokolatlan ama reménynünk, hogy a célt, melyet a kiállitás rendezésével magunk elé tüztünk, e vármegye és őskirályi város hazafias közönsége érdeklődő látogatásával hathatósan szolgálni igyekszik.

Kétségtelen dolog, hogy népünk eddig elfogult közönnyel fogadta honi iparunkat s annak készitményeit. Ezt, a szinte bünös közönyt igyekszünk megtörni a székesfehérvári iparkiállitással is, hogy megismertetvén a közönséggel, keresetté is tegyük Fejérvármegye és Székesfehérvár város ipari, továbbá a helyi kereskedelem által közvetitett fontosabb hazai gyáripari termékeket, amelyek ma már honi iparunk helyes fejlődésében legnagyobbrészt bármely külföldi ipari termékkel kiállják a versenyt. Az ipari fejlődésünket bénitó százados közönyt kell tehát eloszlatni, hogy a hazai iparcikkek belfogyasztásának nagyobb foku és a dolog természetének megfelelő emelkedését elősegitsük.

Keresni, szeretni kell mindent, ami magyar kéz munkája! A kisembernek garasait, a gazdagok millióit itt e hazában kell értékesiteni, hogy saját keze munkájával mindennapi megélhetesét biztositsa a munkás életszükségleti, kényelmi igényeit kielégithesse szegény és gazdag egyaránt.

A tulipán jegyében országszerte nőttön-nőtt lelkesedés ne legyen szalmaláng, hanem egy korszakalkotó, hatalmas elhatározás, hogy a magyar ipar fejlesztésével, támogatásával gazdagga, naggyá tesszük ezt az ősök vérével megszentelt ezeréves hazát s függetlenitjük minden idegen befolyástól.

Bizva-bizunk tehát Fejérvármegye és Székesfehérvár sz. kir. város minden szép és nemesért lelkesedő hazafias közönségében, hogy a „Tulipánkert-szövetség“ nagybecsü támogatásával rendezett iparkiállitást nemcsak tömeges látogatásával teszi sikeressé, hanem megismervén a hazai és helyi ipartermékeket, a külföldi áruk mellőzésével annak teret is biztosit, állandó piacot teremt.

E helyütt jelezzük, hogy *a kiállitás ünnepélyes megnyitása 1906. évi szeptember hó 30. (vasárnap) d. e. 9 órakor lesz. Ugyanezen napon d. u. 6 órakor a városi szinházban* a honvéd zenekar s az egyesitett három székesfehérvári énekkar közreműködésével *ünnepélyt rendez* a szervező bizottság, melynek kimagasló fénypontját méltóságos és főtisztelendő *dr. Prohászka Ottokár*, Fejéregyházmegye nagynevü, tudós püspöke szolgáltatja szabad-előadásával. A nemesen gondolkodó Főpásztornak ezen nagybecsü, odaadó munkásságában az ünnepély külső fényét és diszét legméltóbban a nagyközönség nyujthatja impozáns megjelenésével.

Helyárak a szinházi ünnepélyen: Földszinti és I. emeleti páholy 12 k. II. emeleti páholy 6 k. Földszinti ülőhely 3 k. Földszinti állóhely (középiskolai tanulók részére) 1 k. Emeleti zártszék 1 k. Emeleti állóhely 60 fillér. Karzati ülő 60 fillér. Állóhely 40 fillér.

A kiállitás szinhelye: a Kossuth-utcai uj Pénzügyi palota, a régi póstaépület mellett.

Belépő jegyek: Személyre szóló állandó jegy 3 korona. Személyjegy 40 fillér. Személyjegy vasárnap 20 fillér. A megnyitás vasárnapján a 20 filléres kedvezmény nem adatik.

A kiállitás megtekinthető délelőtt 9 órától délután 4 óráig.

A nagyközönség szives érdeklődését kéri: Székesfehérvár, 1906. évi szeptember hó.

A kiállitás szervező bizottsága:

Havranek Antal elnök. **Karl István** elnök. **Rauscher Béla** elnök.

Kirisits Bódog titkár.

Piaci árak.

Székesfehérvár 1906. szeptember 22-én (100 klg. számitva.)

	kor.	fill.	kor.	fill.
Buza:	12	80	14	—
Rozs:	11	60	12	—
Árpa:	12	30	12	60
Zab:	13	50	13	60

Forgalom élénk.

00000531

Anyakönyvi statisztika

1906. szeptember hó 15-től szeptember hó 22-ig.

I. Születés.

Született: 7 törvényes fiú, 10 leány: törvénytelen fiú. 2, leány: 0; halva született törvényes fiú: 0; leány: 0 törvénytelen fiú 0; leány 0. — Összesen: 19.

II. Halálozás.

Elhalt: 12 fi, 6 nő. Ezekből 7 éven aluli: törvényes fiu: 4, leány: 1, törvénytelen fiu: 1, leány 0; 7 éven felüli fi: 7, nő: 5. — Összesen: 18.

E szerint a halálozást a születés 1-gyel mulja felül.

Elhallak: Duráti István, r. k. 9 hónapos, Öreg-utca 9 szám. — Szücs Katalin r. k. 11 hónapos, Városmajor. — Füri Sándorné, Csizma Julianna, 39 éves ev. ref. Tobak-utca 11 sz. — Steiner József, zsidó 18 éves, Halász-utca 12 sz. — Horváth Ferenc, r. k. 8 napos, Széchenyi-utca 66 sz. — Debreczenyi József, r. k. 18 éves, tanitó-jelölt, Sár-utca 20 sz. — Angeli István, r. k. áldozó-pap, 31 éves, Reseta János-utca 6 sz. — Salla Ferenc, ev. ref. m. kir. posta altiszt, 31 éves, Budai-ut 18 sz. — Tujner Károly, r. k. 4 hónapos, Zámoly-köz 5 sz. — Szlabon Erzsébet, r. k. 22 éves, Palotai-utca 64 sz. — Özv. Riva Jánosné, Kollár Rozália, 57 éves, r. k. Alaghy Dezső-utca 4 sz. — Stepán János, r. k. földm. napsz. 66 éves, Rác-utca 37 sz. — Tóth József, r. k. 18 hónapos, Kertalja-utca 14 sz. — Özvegy Pintér Ferencné, Vendég Julianna, r. k. 78 éves, Olaj-utca 35 sz. — Terkán Sándorné, Lasits Julianna, r. k. 66 éves, Rác-utca, 30 sz. — Koppendorfer Ferenc, r. k. dv. főkalauz, 50 éves, József-utca 20 sz. — Péczely Rezső r. k. máv. állomási előljáró, r. k. 47 éves, Jókai-utaa 4 sz. — Farkas József, r. k. 26 napos, Szt-György kórház.

KOCSIFÉNYEZŐ és NYERGES

üzletemet a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom.

Raktárt tartok mindennemü ruganyos hintókból és különböző üzleti kocsikból. **Javitásokat** a leggyorsabban és jutányos árban készitek.

Hirtling Pál kocsigyártó,

Székesfehérvár, Tolnai-utca 16.

Több oldali felszólitásra van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy hetenkint csütörtök, péntek, szombat és vasárnap a felvételeket személyesen eszközlöm. Szigeti és Társa fényképész, Székesfehérvár. Kossuth-utca 9. sz.

VÁSZON-ÁRUHÁZ MEGNYITÁS!

Van szerencsém a nagyérdemü közönség becses tudomására hozni, miszerint Székesfehérvárott, a Barátok épületében (azelőtt Özv. Hanel Antalné-féle üzlethelyiség) egy a mai kor igényeinek megfelelő

Vászon-üzletet

nyitottam, raktáron tartok nagy választékban elsőrendü **Szepességi, Liptószentmiklósi** és **Rózsahegyi vásznak** és **sifonokat, Damask ágy- és asztalnemüek, kávés terikékek, fehér** és **szines vászon-zsebkendők, törülközők, törlökendők, kanavásznak, pique, zsinóros atlasz** és **jól mosható divatos szines parget**, ugy a **legfinomabb ing-** és **bluz-zefireket.** Továbbá dús választék **ágy-** és **asztalteritőkből, ablakfüggönyök, szőnyegek, házilag készült paplanok, matrac-szövetek** és **rolettavásznakban.**

Menyasszonyi, gyermek-, csecsemő-kelengyék és uri fehérnemüek a legegyszerübbtől a legdiszesebbig készittetnek.

Elsőrangu összeköttetéseim következtében azon kellemes helyzetben vagyok, hogy nagyrabecsült vevőimnek mindenkor a **legjobb, legfrissebb árut a legelőnyösebb árban** számithatom.

Vállalatomat szives jóindulatukba ajánlva

Kiváló tisztelettel

Sövegjártó Jánosné,

törvényszékileg bejegyzett cégtulajdonos.

Ugyanitt egy tanuló felvétetik.

Székesfehérvári első

Butorraktár

Sas-utca 6. szám,

a „Fekete sas" szállodával szemben.

Van szerencsám a n. é. helybeli és vidéki közönségnek a **már 40 éve jó hirben álló** saját készitményü

kárpitos és asztalos

BUTORAIMAT

nagy választékban, szilárd és izlésteljes kivitelben, pontos kiszolgálás és jutányos árakban ajánlani.

Nemkülönben e szakmákban vállalkozom kivánatra külön rajzok szerint elkészitendő mindennemü kárpitos és asztalos munkákra helyben és vidéken.

Teljes tisztelettel.

Füstér Imre.

Hirdetések jutányos áron felvétetnek a kiadóhivatalban. Szt-István-tér I.

Székesfehérvár.

Megrendelhetők:

Névjegyek, meghivók, eljegyzési és esketési tudósitások, számlák, cimkék és levélpapirok borítékokkal.

Árjegyzékek, körlevelek, hirdetmények és falragaszok.

Évi jelentések, mérlegek, kimutatások, hivatalos nyomtatványok és gyászlapok.

Rovatolt táblázatok számadásokhoz és nyilvántartásokhoz.

Röpiratok, füzetek, könyvek, folyóiratok, nagyobb müvek stb.

Állami és magánhivatalok részére szükséges mindennemü nyomtatványok; továbbá hivatalos levél- és okmányborítékok minden alakban stb.

EGYHÁZMEGYEI KÖNYVNYOMDA

SZÉKESFEHÉRVÁROTT,

KOSSUTH-UTCA II. SZ.

Készit a legfinomabb kivitelben minden néven nevezendő

könyvnyomdai munkákat

tisztán és csinosan, a legjutányosabb áron.

Raktáron tart:

Keresztelési, bérmálási, eljegyzési, esketési és halálozási anyakönyvi íveket; továbbá alapitványi és templomszámadási íveket meritett papiron.

Keresztelési, esketési és halálozási anyakönyvi kivonatokat.

Templomszámadási jegyzőkönyveket, iktató- és postakönyveket.

Elbocsáló leveleket, eljegyzési bizonyitványokat, családi értesitőket, keresztelési kivonatokat.

Miscalapitványi leveleket. Bérmajegyeket stb.

A könyvekkez szükséges nyomtatványok tetszés szerint füzve, kötve vagy ezek nélkül szállittatnak.

KRONSTEINER KÁROLY

Cs. k. oszt. szab.

Bécs III/1. Hauptstrasse 120.

Magy. kir. szab.

Homlokzat-festékek.

Viharmentes. Mészben oldható, épületek mázolására. 49 árnyalatban, kilója 24 fillértől feljebb.

1 kiló elegendő 10 négyszögméternek kétszeri mázolására.

Mosható mázolások.

ugymint zománc, homlokzatfesték, száraz és lapidonfesték, pépnemü, 50 árnyalatban, vizben mosható. egyszeri bevonásra fed, szinét nem hagyja.

Költségár négyszögméterenkint 5 fillér. Meglepő siker.

Kimerítő prospektusok és mintalapok ingyen és bérmentve.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.

00000532